

VECTOR[®]

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 21 (84) / Rok III / 25.05.2014 r.

HÉBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

Szwajcaria - nowy kierunek polskiej emigracji?

W NUMERZE m.in.

- Pierwsza Komunia małych Polaków we Francji
- Co na temat mebli sędzi Krystyna Mazurówna?
- Adwokat radzi: zasady nabywania nieruchomości przez cudzoziemców

20 STRON

GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy:
Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.

Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- Aux Délices Pologne – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
 - Sklep Manorek – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
 - Aux Régals – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
 - Comme en Pologne – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris
- W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.

Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39
e-mail: contact@gastt.fr, ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

PROMOCJE

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym

www.vectorpolonii.com
w zakładce OGŁOSZENIA

VECTOR
TYGODNIK POLONII

REKLAMA
I OGŁOSZENIA

przyszłość" w poniedziałek, 27 stycznia w Krakowie spotkają się parlamentarzyści z kilkunastu krajów, m.in. Polski, Izraela, Czech, Grecji, Francji, Estonii, Litwy, Włoch, Niemiec, Hiszpanii i Węgier.

schwitz i

Agnieszka Radwańska w półfinale Australian Open!

Utworzono 22 stycznia 2014

Agnieszka Radwańska pokonała broniącą tytułu Wiktorię Azarenkę, i wystąpi w półfinale wielkoszlemowego Australian Open. Polka nigdy wcześniej nie dotarła do tego etapu imprezy w Melbourne. O finał Australian Open Radwańska zagra z Dominiką Cibulkovą, z którą zmierzyła się

07:31

Czwartek, 23 s

Dzisiaj imieniny: Fernan

POGODA P

5°C

odczuwalne 5°C

Pochmurno

pięć

sob

TEMAT TYGODNIA: SZWAJCARSKI RYNEK PRACY

ZAPRASZAMY NA...

Wystawę prac Jana Lebensteina do Galerii Roi Doré (szczegółowe informacje w Kalendarium na s. 15)

SPIS TREŚCI

4 TU I TERAZ:

Od Redakcji

Na starej fotografii – Pierwsza Komunia małych Polaków we Francji...

5 SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI:

Meble

6 POLSKIE TROPY:

Jubileusz Stowarzyszeń Le Val Muire i Amicale Franco-Polonaise

POLONUS TYGODNIA:

Ryszard Horowitz

7 WYDARZENIA:

- Najbardziej znana Polka w Japonii
- Europejska Gala Polonii - „Polonicus 2014”
- W skrócie

8 ADWOKAT RADZI:

Zasady nabywania nieruchomości w Polsce przez cudzoziemców

9 MODA:

Bycie eko jest w modzie

NA ZDROWIE:

Nie tylko kozetka

10 - 11 MOTOSERCE - AKCJA CHARYTATYWNA W BELGII

12 VECTOREK

13 ROZRYWKA

14 POWIEŚĆ W ODCINKACH

Cezary Dobies, *Wazon sypialny* IV/7
Rozdział drugi – *Róża*

15 CO? GDZIE? KIEDY?

Kalendarium wydarzeń polonijnych

BYLIŚMY NA...

Spotkaniu z Jackiem Dehnelem
w Księgarni Polskiej w Paryżu

16-17 PROGRAM TV

18 HOROSKOP, PRZEPIS KULINARNY, PRENUMERATA

19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA

20 SZTUKA NIECODZIENNA:

Człowiek w rękach historii. Jan Lebenstein.

s. 4

s. 6

s. 15

s. 20

VECTOR
TYGODNIK POLONII
depuis 2012

REDACTION EN CHEF
Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION
Anna Garnys, Alicja Połaj,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Katarzyna Tymiec

FEUILLETONS
Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociólek

EDITEUR
Editions yot-art

SIEGE SOCIAL
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Józef Rudek

IMPRESSION
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETRES A LA REDACTION
redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

Tym razem zaczynamy od przeszłości: „Największa fala polskiego wychodźstwa to lata międzywojenne. Francja, po traumie I wojny światowej, potrzebuje rąk do pracy, zarówno w rolnictwie, jak i w rozwijającym się dynamicznie przemyśle. Urzędnicy rekrutujący robotników posiłkują się w pierwszym rzędzie wykwalifikowanymi górnikami z Westfalii, później sięgają po Ślązaków, a na samym końcu ściągają niewykwalifikowanych chłopów z Galicji i Rzeszowszczyzny. Jeśli chodzi o ręce do pracy w rolnictwie, sytuacja wygląda podobnie, bezrolni najemnicy w poszukiwaniu poprawy losu, udają się na emigrację”.

Tak było kiedyś. Przypomina tamte czasy jedna z naszych stałych autorek – Aleksandra Stenka. A jak jest dziś? Temu przygląda się Katarzyna Tymiec, opisując fakty i dane związane z emigracją oraz z otwarciem szwajcarskiego rynku pracy. O tym, czy część Polaków zdecyduje się na wyjazd, dowiemy się za jakiś czas. Czy skuszą nas tamtejsze wysokie zarobki, które być może dałyby nam nowe możliwości, jak na przykład zakup wymarzonej mebli, nieruchomości, jednego z dzieł Jana Lebensteina, a może znaleźlibyśmy wtedy mały budżet na wsparcie polonijnych instytucji albo chociaż na zakup prasy polonijnej...?

Na starej fotografii – Pierwsza Komunia małych Polaków we Francji...

Największa fala polskiego wychodźstwa to lata międzywojenne. Francja, po traumie I wojny światowej, potrzebuje rąk do pracy, zarówno w rolnictwie, jak i w rozwijającym się dynamicznie przemyśle. Urzędnicy rekrutujący robotników posiłkują się w pierwszym rzędzie wykwalifikowanymi górnikami z Westfalii, później sięgają po Ślązaków, a na samym końcu ściągają niewykwalifikowanych chłopów z Galicji i Rzeszowszczyzny. Jeśli chodzi o ręce do pracy w rolnictwie, sytuacja wygląda podobnie, bezrolni najemnicy w poszukiwaniu poprawy losu, udają się na emigrację.

I tak jak pierwsza fala Polaków, przyjeżdżająca do nowego kraju, Polacy z Westfalii, to ludzie stosunkowo dobrze wykształceni, świadomi swych praw i znający swoją wartość na rynku pracy, kolejni imigranci są już gorzej wykształceni, często to analfabeci, ludzie bardzo zdesperowani, którzy swój wyjazd traktują jako podróż w jedną stronę.

Z sytuacji tej korzystają nowi pracodawcy, celowo starając się, by Polacy pozostawali w zamkniętych enklawach, bez kontaktu z Francuzami, bowiem lata międzywojenne to początek rozwoju ruchów społecznych i walka o prawa socjalne. Polacy pozostający w swoim zamkniętym środowisku, nie stanowią zagrożenia. Dopiero

fol. zbory prywatne rodziny Buszyk

działania francuskich związkowców i polskich delegatów z partii lewicowych przełamują impas i Polacy włączają się w działalność, mającą na celu poprawę warunków pracy i życia. Jest to początek integracji i mimo że Polacy są nacją mocno strzegącą swojej tożsamości, paradoksalnie przez swą odrębność zaczynają integrować się z nową ojczyzną. Nowi przybysze wprowadzają swoje kulinaria, folklor i to, co sprawia, że wzbudzają szacunek Francuzów – religijność. Mimo że nowa ojczyzna to kraj mocno

zlaicyzowany i duże wpływy mają, działające coraz silniej, ruchy lewicowe, to na tradycyjna północ, gdzie do dnia dzisiejszego, w porównaniu z resztą kraju, spora część mieszkańców deklaruje swoje przywiązanie do religii katolickiej.

Zresztą, w przypadku polskich imigrantów kościół wychodzi poza rolę czysto religijną, poza typowo sakramentalną posługą, zajmuje się organizacją życia społeczno-kulturalnego, pomaga w rozwiązywaniu problemów prawnych, urzędowych, jest nierzadko pośrednikiem między imigrantami a konsulatami i francuską administracją, a także centrum życia skupisk polskich imigrantów.

Maj to tradycyjnie okres Pierwszych Komunii także we Francji, na zdjęciach uroczystości jednej z rodzin polskich emigrantów - rodzina Buszyk.

Marcin Buszyk, pochodzący z częstochowskiego, wraz z żoną Władysławą Rommel von Czarnowski, pochodzącą z Wielkopolski, decydują się na opuszczenie Westfalii i z pierwszą falą emigrantów, szukają swego szczęścia we Francji, w Divion. Na miejscu Marcin podejmuje pracę w kopalni. Rodzina aktywnie włącza się w życie społeczne w nowym kraju, cały czas pamiętając o swoich polskich korzeniach. Ale los bywa przewrotny, aczkolwiek ich syn Stefan, poślubia Francuzkę, to wnuk Marcina żeni się z Polką i w ramach swojej pracy – jest żołnierzem zawodowym – ze względu na swoje pochodzenie, często wysyłany jest do kraju dziadków w ramach współpracy NATO.

fol. zbory prywatne rodziny Buszyk

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

Meble

Meble? Jasne, każdy ma tam w domu jakieś tam meble od zawsze – no, jest zwykle łóżko, szafa i ewentualnie komoda na graty, jakiś stół z krzesłami, czasem biurko, no i z grubszą, starczy. Książki i całe sterty papierysk gnieżdżą się na coraz to bardziej zapchanych półkach, naczynia wpychane są na siłę do przepelnionych szafek w kuchni, i tyle. Co tam gadać o meblach, jak nie ma o czym mówić...

A może jest? Przecież meble są naszymi dobrymi znajomymi, stanowią część naszego najbliższego otoczenia i powinny być nam nie tylko znane, ale sympatyczne, miłe i przyjemne w obcowaniu.

Pewnym jest, że kiedyś tam były kupione, zastane w mieszkaniu, do którego się wprowadziliśmy, czy odziedziczone po rodzicach. Te ostatnie nie cieszą się najczęściej naszą sympatią – tak, jak z innymi obiektami spadku, łączy nas z ich istnieniem jakby znudzenie, chęć pozbycia się ich, wraz z przemożną chęcią pozbycia się wszystkich atrybutów dzieciństwa i zerwania się do samodzielnego, dorosłego lotu.

Kupujemy więc nasze, nowe meble do naszego, nowego mieszkania. Dumni, ulegamy aktualnej modzie lub aktualnym możliwościom finansowym, nabywamy coś do spania, coś, na czym można jeść i pracować, i coś do upychania naszych rzeczy.

Za czasów moich dziadków – były to solidne, stateczne meble na wysoki połysk. Mahoń, jakieś rączki i uchwyty z kości słoniowej, misternie błyszczące zameczki i kluczyki, wszystko w najwyższym gatunku i przedniej jakości. Powinno być to świadectwem zamożności właścicieli, wykładnikiem ich solidnego, mieszczańskiego gustu i rękąmią trwałości w lśniącym, niezniszczonym stanie na długie lata.

Gusty się zmieniły, powierzchnie mieszkalne takież, a solidne, błyszczące meble przetrwały dziadków, a potem i rodziców – tyle, że gdzieś tam się pogubiły w zawieruchach wojen, przeprowadzek i zmian.

Moi rodzice, po długich okresach lat chudych, zdobyli – po odczekaniu wymaganego okresu po zapisywaniu –

talony na komplet jasnych, ciężkich mebli z CHPD, które z dumą zagracyły źle wykończone mieszkanie z przydziału. Trzydrzwiowa szafa z lustrem, okrągły stół i sześć krzesel (koniecznie na środku pokoju, pod wiszącą centralnie sześciopromienną lampą) tudzież kilka komódek, biblioteczek i szafek nocnych, warujących po obu stronach szerokiego, ciężkiego łóżka – na długie lata zagnieździły się w domu, a tym samym i w życiu rodzinnym. Ale – w którymś momencie stałam się dorosła, i poczułam nieodpartą potrzebę wyrzucenia z rodzinnego gniazda. Nowe życie, nowe mieszkanie i – oczywiście – nowe meble. Inne! Tapczan z otwieranym brzuchem, wokół ścian regały i meblościanki, kolorowe filmodruki na oknach, ach, jaka nowoczesność lat sześćdziesiątych! Po kolejnych zmianach życiowych, wpadłam we Francji w okres mody rustykalnej – mieszkanie pełne było belek stropowych, na suficie i w ścianach, wynikających z konstrukcji stareńkiego domu, więc i styl umeblowania musiał się uodpowiednić. Długi, masywny stół dębowy i dwie ławy, mogące pomieścić ze dwudziestu biesiadników, wraz z rzeźbioną szafą i wielkim kufrem dopełniały obrazu rustykalności, a żelwne haki z zawieszonymi całymi szynkami, ziołami i warkoczami czosnku też dodawały adekwatnej, przasnej atmosfery...

Ale czas idzie naprzód, mody się zmieniają, więc nie mogłam pozostać w tyle. Obecnie mieszkam w innym miejscu, otoczona kolorowymi, plastikowymi mebelkami w stylu sixty, czyli kiczu lat sześćdziesiątych. Czerwona kanapa w kształcie ust, jak u Salvadora Dali, wózek dziecienny zastępujący barek, fotel – stopy i liczne gadżety wprowadzają wesoły i bez troski nastrój. Prawda, jest też kilka drobnych mebelków z IKEA – takich samych zresztą, jakie posiadają moje koleżanki w Warszawie, Londynie i Nowym Yorku... Wspólną cechą tych mebli jest ich zabawność, lekkość i niemal anty-solidność, jakby fakt ich obecności we współczesnych mieszkaniach był niezbyt zobowiązujący, a tymczasowość ich trwania – gwarancją sympatii. Nasze poczucie wartości nie musi być przecież paralelne do jakości, hierarchia walorów nie musi odpowiadać cenie, a meble z symboli nieprzemijającej trwałości majątkowej zmieniły swoją rolę, ograniczając się wyłącznie do obiektów użytkowej konsumpcji. Ta zmiana filozofii wpływa korzystnie na nasze odczucia, odwołując poczucie potęgi posiadania i wzmacniając walory emocjonalne na niekorzyść walorów materialnych.

Mój syn Baltazar nabył niedawno trzy minipokoiki (jak sam je określa, raczej jeden pokój i dwie cele) położone tuż obok jego mieszkanie, by w przyszłości je powiększyć. Szkopuł w tym, że na tej małej przestrzeni zgromadzone zostały trzy podwójne łóżka, brzuchata komoda, wielki stół z kompletem krzesel i jeszcze czterodrzwiowe, brzuchate szafsko. Wszystko to trzeba było usunąć – ale jak? Nikt nie chciał nie tylko kupić, ale nawet przyjąć w prezencie tych zawalidrog – w końcu musieliśmy wynieść je przed dom i błagać śmieciarzy, żeby zgodzili się je zabrać. Ale przed przyjazdem śmieciarki znaleźli się jednak chętni – jacyś Wietnamczycy porwali trzy materace, odmawiając sienników i struktury łóżek, lustro z szafy zabrała ucieczona elegancka pani z dwójką dzieci, a stół odtargał kłoszard, spijający w pobliskim zaułku. Okazało się zresztą, że potraktował blat stołu, postawiwszy go bokiem na sztorc, jako ścianę odgradzającą go od reszty świata. W ten sposób te stare meble przetrwały jeszcze trochę, służąc ludziom...

Na urodziny mojej córeczki, Ernestynki, usiłowałam podarować jej sześć krzesel. Dziecko u siebie ma tylko jakiś kulawy stolek na trzech nogach, obdrapane krzeselko znalezione na ulicy i super wypasione skórzane siedzisko do fortepianu. Goście muszą przychodzić każdorazowo z własnymi krzesłami, uznalam więc mój pomysł za znakomity, choć uprzedziłam prezent prośbą o akceptację.

– Krzesła? Po co! Nie, nie chcę. Nie podoba ci się moje obdrapane krzeselko i utykający stoleczek? A mnie się podoba, sama je zdobyłam, lubię je i doceniam. Goście? Jak chcą przyjść, to sobie krzeselka przyniosą, moi goście to nie snobi o burżuazyjnych gustach i schematach myślowych! – i spojrzała na mnie z wyraźną pogardą dla tych moich burżuazyjnych schematów.

Spytalam najstarszego syna, jak teraz urządza się mieszkania, żeby być „in”, modnym i na fali. Podobno po minimalistycznej modzie na japonizujące pustawę wnętrza, znowu jest nawrót do baroku, przepychu drobiazgowości i natłoku przedmiotów, mających wywoływać poczucie bezpieczeństwa.

– Matka, przecież ty masz tak zapchane rupieciami i niemodne wnętrza, że aż jesteś w czołówce mody!!!

No tak, wiem, że zawsze jestem w czołówce, nawet przypadkiem...

Krystyna Mazurówna

Rysuje M. Wójtowicz

WIDZIANE Z TINQUEUX

Jubileusz Stowarzyszeń **Le Val Muire** i **Amicale Franco-Polonaise**

W niedzielę 11 maja, trwająca od lat współpraca dwóch stowarzyszeń z Tinquex, o rozwiniętej działalności kulturalnej, zaowocowała Koncertem Jubileuszowym z okazji 40-lecia przyjaźni polsko-francuskiej.

Wystąpił chór Val de Muire, w którego skład wchodzi ok. 30 chórzystów o czterech barwach głosu (sopranach, altach, tenorach i basach). 11 maja, w Amfiteatrze Paulette Billa, chór uczestniczył w jubileuszowym koncercie Stowarzyszenia Amicale Franco-Polonaise, a zebrane pieniądze przeznaczy na własną działalność lub na rzecz organizacji charytatywnych. Czasem bierze udział w uroczystościach ślubnych w Reims lub w okolicach. Wystąpił również za granicą: w Polsce (Kraków, Myślenice) w 2005 r. i we Florencji w 2008 r. W 2011 r., wraz z Petit Théâtre Val de Muire wziął udział w musicalu „Les Misérables” („Nędznicy”), w inscenizacji François Dangina.

Chór Val de Muire został założony w 1996 r. Posiada bardzo szeroki i różnicowany repertuar, od gospel

poprzez pieśni sakralne, pieśni po hiszpańsku lub w językach słowiańskich i znane utwory pop-rock, po współczesną piosenkę. Dzięki swojej oryginalności odpowiada gustom szerokiej publiczności. Kieruje nim Annie Sallé, profesor muzyki w gimnazjum.

Jaga i Kate Wrońskie z przyjemnością zaśpiewały w Tinquex!

Jaga i Katarzyna (Kate) Wrońska, dwie piosenkarki i muzycyki przyjechały do Francji specjalnie z Krakowa. Po pobycie w Brukseli uczestniczyły w jubileuszu wraz z chórami z Tinquex, interpretując pieśni patriotyczne i sakralne.

Dwie polskie artystki mają dużo przyjaciół w Tinquex i bardzo dobrze mówią po francusku. Są

Katarzyna (Kate) Wrońska

Jaga Wrońska

bardzo uzdolnione, dlatego aktualnie robią błyskawiczną karierę artystyczną w Polsce. Mają pełno pomysłów i głosy jednocześnie kruche z elektryzującą wibracją i o niezwykłej sile.

Jaga jest mamą małej Marysi, jest również nauczycielką polskiego w jednym z liceów krakowskich oraz wokalistką, poetką, kompozytorką i muzykiem. Ze swoją siostrą Kate, od kilku lat współpracują z legendarnymi krakowskimi piwnicami artystycznymi. Są laureatkami wielu konkursów i festiwali piosenki artystycznej w Polsce. Regularnie występują w krakowskim kabarecie Loch Camelot (ponad 30 programów muzycznych). Jaga została uhonorowana za swoją twórczość stypendium Miasta Krakowa, nagrała trzy płyty CD. Występowała we Francji, Wielkiej Brytanii, w Niemczech i na Ukrainie. Katarzyna jest zwana szatanem jazzowego wokal. W repertuarze sióstr znalazły się utwory ich autorstwa, ale również piosenka francuska, kompozycje krakowskie i żydowskie, piosenka popularna i sakralna. Jaga i Katarzyna Wrońskie kochają swoją publiczność, a ona kocha je. Trzeba zobaczyć i usłyszeć dwie siostry, żeby mieć odpowiedź na pytanie: dlaczego kochamy Kraków...? Bo kochamy Jagę i Kasię!

Jean-Claude Kociotek

POLONUS TYGODNIA

RYSZARD HOROWITZ

Fotografik. 5 maja br. skończył 75 lat. Jest jednym z najśłynniejszych polskich fotografików. Mieszka i pracuje w Nowym Jorku. Jego prace były wystawiane i trafiły do zbiorów na całym świecie. Otrzymał najważniejsze nagrody i tytuły przyznawane fotografikom.

Urodził się w Krakowie. Podczas II wojny światowej, jako dziecko był więźniem obozów koncentracyjnych. Wraz z rodziną ucalał dzięki Oskarowi Schindlerowi. W Krakowie ukończył Liceum Plastyczne i studiował na ASP. Był blisko związany z „Płownicą pod

Baranami” i „Jazz Klubem”. Uczestniczył i dokumentował narodziny polskiego jazzu, którym się fascynował – sam grał na klarnecie.

W 1959 r. wyjechał do Nowego Jorku i rozpoczął studia na wydziale projektowania i grafiki reklamowej w prestiżowym Pratt Institute. W czasie studiów uzyskał stypendium

u Aleksego Brodovitcha, jednej z najbardziej wpływowych postaci świata grafiki i fotografii. Współpracował ze słynnym Richardem Avedonem, asystował mu m.in. w sesji zdjęciowej Salvadora Dalí w 1963 roku.

Kariere zawodową rozpoczynał, pracując dla wielu agencji filmowych, studiów projektowych i fotograficznych. Był dyrektorem artystycznym Grey Advertising, jednej z największych agencji reklamowych w Nowym Jorku. W 1967 r. otworzył własne studio fotograficzne. Pierwszą niezależną kampanią reklamową zrobił dla francuskiej firmy Rodier. Z czasem wypracował rozpoznawalny, charakterystyczny styl. Jest uznawany za prekursora efektów specjalnych w fotografii – ręcznie tworzył koláže, zanim pojawiły się programy do obróbki cyfrowej.

Kilka tygodni temu Horowitz otrzymał honorowe obywatelstwo Krakowa. Rada Miasta Krakowa uhonorowała go za jego dokonania artystyczne i za to, że choć od lat mieszka i tworzy w USA, nigdy nie zerwał więzi z rodzinnym miastem.

„Pomimo tego, że objechałem cały świat, Kraków zostanie w moim sercu jako najbardziej przyciągające i magiczne miejsce na świecie” – powiedział podczas uroczystości artysta.

JAPONIA

Najbardziej znana Polka w Japonii

Najstynniejsza polska nastolatka - jeżeli nie w Polsce, to z pewnością w Japonii - po raz trzeci wystąpiła w popularnym japońskim programie muzycznym „Nodojiman The World”, który promuje cudzoziemców śpiewających po japońsku. Julia „Aralka” Bernard rywalizowała z dziesiętnastoma wokalistami z całego świata, m.in. z USA, Węgier, Argentyny, Kenii, Jamajki, Filipin, Izraela, Kanady, itd. Jest jedyną Polką, która kiedykolwiek zakwalifikowała się do programu, który emitowany jest przez japońską stację telewizyjną NTV od dziesięciu lat.

Wygrana była już bardzo blisko, jako że wybitnie uzdolniona warszawianka, pomimo wyjątkowo silnej konkurencji, dość długo prowadziła jako zdobywczyni największej liczby punktów (483). Niespodziewanie wygrał jednak wokalista z Singapuru, Jeremy Teng, który pojawił się pod koniec programu.

Julia nie tylko śpiewa od małego i uczy się języka japońskiego od 11 roku życia, ale także od kilku lat regularnie umieszcza na Youtube swoje filmiki, w których śpiewa po japońsku i angielsku, albo uczy Japończyków języka polskiego i angielskiego.

Producenci programu „Nodojiman The World” znaleźli ją właśnie na Youtube, gdzie kanał Aralki ma już ponad 3 miliony wejść. Zachwycili się jej talentem, świeżością oraz urodą, i zaprosili do Japonii. Obecnie Julia Bernard jest chyba najbardziej znaną Polką w Japonii i już samą swoją osobą bardzo przyczynia się do promocji naszego kraju.

„Aralka ma już całe rzesze japońskich fanów. Za każdym razem, kiedy wchodziła na scenę, młodzi ludzie głośno skandowali: Julia, Julia, Julia” - powiedział Masahiro Kawakami, dyrektor Król Designers & Hideout, japońsko-polskiej organizacji non-profit, która wspiera Julię Bernard. Wielu japońskich fanów Julii dopiero po obejrzeniu jej video dowiedziało się gdzie leży Polska i co to za kraj. Znany japoński komik, Daikichi Hakata, po występie Julii Bernard rozbroił widownię słowami: „Po tym z jaką starannością Julia wyśpiewuje poszczególne słowa japońskich piosenek, widać jak bardzo musi lubić Japonię. A co ja wiem o Polsce? Jak wrócę do domu to poszukam informacji na temat Polski. W ekspresowym tempie!”

polonia.jp

NIEMCY

Europejska Gala Polonii - „Polonicus 2014”

W sobotę, 10 maja br., w ratuszowej Sali Koronacyjnej Karola Wielkiego w Akwizgranie, odbyła się Uroczysta Europejska Gala Polonii, podczas której wręczono nagrody POLONICUS.

Nagroda Polonicus to najwyższe wyróżnienie europejskiej Polonii, hołdujące dialogowi, ruchowi jednoczenia i promocji Polaków w Europie i na świecie. Inauguracja nagrody POLONICUS nastąpiła w Dniu Polonii 2 maja

www.aquilone.de

2009 r. podczas festynu na styku trzech państw Belgii, Holandii i Niemiec, zwanym Dreilaendereck, w pobliżu Akwizgranu.

Od roku 2010 nagroda wręczana jest na corocznej uroczystej Gali Polonii organizowanej z okazji Europejskiego Dnia Polonii w Sali Koronacyjnej ratusza w Akwizgranie.

W tym roku nagrodę POLONICUS 2014 otrzymują:
- Róża Maria Fürstin von Thun und Hohenstein, posłanka do Parlamentu Europejskiego za jej zaangażowanie w rozwój dialogu i federalizmu europejskiego;
- Barbara Borys-Damięcka, Senator Rzeczypospolitej Polskiej, za jej wieloletnie zaangażowanie w rozpowszechnianie polskiej kultury wśród Polonii;
- Andżelika Borys, działaczka mniejszości polskiej Związku Polaków na Białorusi, za jej zaangażowanie w organizację życia polonijnego w Europie Wschodniej.

www.tvp.pl/polonia/aktualnosci/polacy-na-swiecie

W SKRÓCIE

POLSKA

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji ostrzega, że w najbliższych dniach na południowym-wschodzie kraju mogą wystąpić intensywne opady deszczu, spodziewane jest podniesienie stanu wód na terenie woj. podkarpackiego, małopolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego i lubelskiego.

ŚWIAT

Wśród raf na północ od wybrzeża Haiti odnaleziono wrak statku „Santa Maria”, którym Krzysztof Kolumb przybył do brzegów Ameryki. - To niesamowita historia, rodem z filmów o Indiana Jonesie - ekscytują się eksperci.

BIZNES

W ramach zakrojonego na szeroką skalę programu modernizacji, do polskiej armii do roku 2022 ma trafić prawie 140 mld zł. Polacy szczerzą się tym, że mają wpisany do ustawy stały wskaźnik finansowania wojska na poziomie 1,95% PKB (prawie tyle, ile zaleca NATO), jednak analitycy wojskowi zauważają, że tylko w niektórych latach obowiązywania wspomnianej ustawy, ten współczynnik był realizowany, bowiem w rzeczywistości wydajemy mniej.

KULTURA

67. Festiwal Filmowy w Cannes rozpoczął się 14 maja i potrwa do 25 maja. Nie zabraknie na nim również polskich akcentów. Będzie można obejrzeć m.in. film Agnieszki Woszczyńskiej *Fragmenty*, produkcję *Pod ochroną* ze zdjęciami Wojciecha Staronia, oraz animację w reżyserii Tomasza Sivińskiego *Niebieski pokój*. W programie tegorocznej edycji znalazł się cyfrowo zrekonstruowany *Przypadek* Krzysztofa Kieślowskiego.

SPORT

Marcin Gortat osiągnął kolejny sukces. Jako jedyny Polak w NBA wraz z Johnem Wallem utrzymał Washington Wizards w rywalizacji play-off. Ich drużyna pokonała w Indianapolis miejscowych Pacers 102:79. Dziennikarze amerykańskich mediów piszą o Polaku w samych superlatywach.

CIEKAWOSTKA

Mark Zuckerberg (założyciel Facebooka) obchodzi 30. urodziny. Ma na swoim koncie wiele sukcesów, m.in. tytuł „Człowieka roku 2010” amerykańskiego magazynu „Time”, „Forbes” na jednej ze swoich list umieścił go na 9. miejscu „Najpotężniejszych ludzi świata” np. przed Nikołasem Sarkozym.

Na spotkanie z inwestorami Sequoia Capital przyszedł spóźniony w spodniach od piżamy, jednak już po kilkunastu minutach udało mu się ich oczarować.

Zasady nabywania nieruchomości w Polsce przez cudzoziemców

Problematyka nabywania nieruchomości przez cudzoziemców uregulowana jest ustawą z dnia 24 marca 1920 roku, o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Cudzoziemcem jest osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego oraz podmiot gospodarczy, mający swoją siedzibę poza granicami Polski. Nabyciem nieruchomości jest nabycie prawa własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, na podstawie każdego zdarzenia prawnego.

Przepisy ustawy uzależniają możliwość nabycia nieruchomości przez cudzoziemców, od uprzedniego uzyskania stosownego zezwolenia, które wydawane jest w drodze decyzji administracyjnej, przez właściwego ministra spraw wewnętrznych. Zezwolenie wydawane jest jedynie po uprzednim złożeniu wniosku przez cudzoziemca. Aby organ wydał cudzoziemcowi zezwolenie, konieczne jest spełnienie 2 warunków:

1) nabycie nieruchomości przez cudzoziemca nie spowoduje zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, a także nie sprzeciwiają się temu względy polityki społecznej i zdrowia społeczeństwa;

2) wykaże on, że zachodzą okoliczności potwierdzające jego więzi z Rzeczpospolitą Polską.

Okolicznościami potwierdzającymi więzi cudzoziemca z Rzeczpospolitą Polską są między innymi:

1) posiadanie polskiej narodowości lub polskiego pochodzenia;

2) zawarcie związku małżeńskiego z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej;

3) posiadanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;

4) członkostwo w organie zarządzającym przedsiębiorcy, będącego osobą prawną lub spółką handlową, nieposiadającą osobowości prawnej z siedzibą na terytorium Polski, kontrolowaną przez cudzoziemców;

5) wprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej lub rolniczej, zgodnie z przepisami prawa polskiego.

Powierzchnia nieruchomości nabytych przez cudzoziemca w celu zaspokojenia jego potrzeb życiowych nie może przekroczyć 0,5 ha, zaś w przypadku nabywania nieruchomości na potrzeby prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej lub rolniczej, powierzchnia powinna być uzasadniona rzeczywistymi

potrzebami wynikającymi z charakteru wykonywanej działalności.

Warto również wskazać, że wydanie zezwolenia nie będzie możliwe, jeśli w stosunku do zamiaru nabycia określonej nieruchomości przez określonego cudzoziemca sprzeciw wniesie Minister Obrony Narodowej. W przypadku nieruchomości rolnych prawo wniesienia sprzeciwu przysługuje zaś ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi. Celem tej regulacji jest stworzenie mechanizmu kontrolnego, który ma gwarantować ochronę interesu publicznego.

Obcokrajowiec zwolniony jest w niektórych, wyszczególnionych przez ustawę sytuacjach, od obowiązku uzyskania zezwolenia na nabycie nieruchomości.

Jest tak, na przykład, gdy chodzi o:

1) nabywanie nieruchomości w drodze dziedziczenia;

2) nabycie samodzielnego lokalu mieszkalnego;

3) nabycie samodzielnego lokalu użytkowego o przeznaczeniu garażowym lub udziału w takim lokalu, jeżeli jest to związane z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych nabywcy lub właściciela nieruchomości lub samodzielnego lokalu mieszkalnego;

4) nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, zamieszkałego w Polsce co najmniej 5 lat od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały lub na pobyt rezydenta długoterminowego UE;

5) nabycie przez cudzoziemca – będącego małżonkiem obywatela polskiego i zamieszkałego w Polsce co najmniej 2 lata od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały lub na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej – nieruchomości, które w wyniku nabycia stanowią będą wspólność ustawową małżonków.

Jolanta Boulboule-Kaczorowska

Adwokat w Brukseli i Liège

e-mail: JBK.avocat@belgacom.net

www.jbkadwokat.be

OGŁOSZENIE

Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: redakcja@vectorpolonii.com

fol. Gosia Kwasiak: <http://www.theworldaround.co.uk>

Bycie eko jest w modzie

ostatnią, bardzo udaną zresztą, kolaboracją H&M ze znanymi projektantami była ta, do współpracy której zaproszono Elizabeth von Guttman oraz Alexia Niedzielski. Utrzymane w romantyczno-bohemiańskim stylu z elementami flamenco kolekcje Conscious i Conscious Exclusive (conscious – z angielskiego świadomy), ukazały się w 150 sklepach na całym świecie na początku kwietnia br.

Bardzo kobiece kroje, koronki, hafty oraz aplikacje sprawiły, że okazały się one wielkimi hitami. Jednak to nie wszystko za co należą się brawa ich twórcom. Na równi z fasonami należy bowiem zwrócić uwagę na materiały, z jakich zostały wykonane poszczególne ubrania – ekologiczną skórę, organiczne lub poddane recyklingowi tkaniny. Szwedzka firma nie bez powodu zaprosiła obie panie do tego projektu. Wraz z Charlotte Casiraghi są one bowiem założycielkami Ever Manifesto – grupy, która skupia grono ekspertów i naukowców, zajmujących się badaniami nad tworzeniem materiałów ekologicznych oraz przebiegiem ich produkcji w sposób jak najmniej zagrażający środowisku naturalnemu. Ponadto, publikują one treści dotyczące innowacji technologicznych oraz ochrony środowiska w kontekście mody i przemysłu odzieżowego. W kampanii reklamowej kolekcji H&M udział wzięła jedna z top modelek, Amber Valetta, znana z propagowania ekologicznego stylu życia.

W ostatnim wydaniu grupy czytamy, że nie możemy przestać produkować lub wytwarzać mniej, ale możemy i powinniśmy robić to w sposób bardziej świadomy i odpowiedzialny. Zrównoważony rozwój i dbanie o środowisko to klucz do lepszej przyszłości. W dzisiejszych czasach konsument ma wybór oraz prawo wyrażania swoich opinii. Nie czekajmy więc, aż wielkie koncerny wprowadzą inną politykę, zacińmy zmiany od siebie. W ten prosty sposób, zmieniając styl naszego życia, wpłyniemy bezpośrednio na nasze ulubione marki. Kto jak nie konsument i jego pieniądze mogą najszybciej i najsukuteczniej zrewolucjonizować przemysł w świecie mody? Pytajmy gdzie, w jaki sposób, z czego i kto wyprodukował nasze ubrania. Domagajmy się klarownych i jasnych odpowiedzi, więcej ekologicznych i organicznych materiałów, poszanowania zasobów naturalnych, wykorzystywania tych odnawialnych.

Bardzo cieszą takie projekty, zwłaszcza, gdy inicjatywa wychodzi ze strony jednego z największego światowego lidera *fast fashion*, która niesamowicie przyczynia się do zanieczyszczenia naszej planety nie tylko przez tony ubrań, lądujących na śmietnikach wraz z nadejściem nowych kolekcji, ale również podczas produkcji i farbowania materiałów czy obróbki skóry. Miejmy nadzieję, że dzięki tej kolekcji chociaż niektóre fanki mody zainteresują się postulatami Ever Manifesto i wezmą sobie do serca, że bycie eko wcale nie jest *passé*, ale coraz bardziej *trendy*.

tekst: Marta Płonka, korespondentka z Chin
(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)

NA ZDROWIE!

fol. z archiwum autorki tekstu

Nie tylko kozetka

czasami przychodzi w naszym życiu taki moment, gdy decydujemy się na wizytę u psychologa. Może wiązać się to z trudną sytuacją, nawarstwieniem się problemów lub po prostu chęcią własnego rozwoju. Motywacje są bardzo różne, tak samo jak ludzkie historie i sposoby na poprawienie samopoczucia.

Z pewnością nikomu nie jest obca stereotypowa scena filmowa, w której pacjent leży na kozetce i opowiada o swoim dzieciństwie. W komediach zazwyczaj terapeuta zajmuje się czymś innym albo nawet wychodzi na obiad. To karykaturalne przedstawienie nie ma oczywiście związku z rzeczywistością i jest ogromnym uproszczeniem. Jednak powtarzane wielokrotnie mogło utkwąć w pamięci wielu osób, warto zatem sprostować tę kwestię.

Scena z kozetką i opowieściami z dzieciństwa odwołuje się do terapii psychoanalitycznej, wywodzącej się z prac powszechnie znanego Zygmunta Freuda. Podejście to nie jest jednak jedynym, jak mogłoby się wydawać. Choć we Francji wielu terapeutów specjalizuje się w psychoanalizie, która poszukuje źródeł problemów w podświadomości, to istnieją także inne nurty.

Terapia behawioralna koncentruje się na zachowaniu. W tym ujęciu, zarówno poprawne, jak i złe schematy działania są widziane jako wynik uczenia. Jeśli chcemy pozbyć się pewnych nawyków, pokonać lęki związane z konkretnymi sytuacjami lub przeciwnie, wprowadzić i rozwinąć korzystniejsze zachowania, należy poddać się swoistemu „treningowi”. Podejście to zdecydowanie różni się od terapii psychoanalitycznej – nie próbuje doszukiwać się nieświadomych źródeł problemu, tylko koncentruje się na jego rozwiązaniu poprzez działanie.

Kolejna szkoła terapii w centrum swojego zainteresowania umieszcza myślenie. W ujęciu kognitywnym, obserwowalne problemy mają swoje źródło w niewłaściwych schematach myślowych. Terapeuci pomagają odkryć błędy poznawcze, które prowadzą do zaburzeń i pokazują, jak je naprawić.

Trzy powyższe szkoły zajmowały się emocjami, zachowaniem oraz myśleniem. Czwarta, terapia humanistyczna, skupia się natomiast na człowieku, jego możliwościach rozwoju i wpływie na własne życie. W ramach tego nurtu istnieją różne ujęcia, lecz wszystkie podkreślają wagę szacunku, racjonalnych wyborów, wolnej woli i odpowiedzialności. Człowiek widziany jest jako decydujący i niezależny podmiot.

Ta zakreślona grubymi kreskami klasyfikacja w uproszczony sposób podkreśla różnice między odmiennymi nurtami terapeutycznymi. W rzeczywistości wielu psychoterapeutów łączy odmienne podejścia, by w jak najlepszy sposób dopasować je do problemów konkretnego klienta. Dla osoby szukającej pomocy psychologicznej, świadomość istnienia różnych szkół jest bardzo ważna. Warto zastanowić się, która z nich najbardziej do nas przemawia. Bez wiary w metodę ciężko nam będzie osiągnąć sukces.

Katarzyna Nowak-Choux

Polacy za granicą - otwarcie szwajcarskiego rynku pracy

Co wyróżnia Szwajcarię na tle innych krajów europejskich? To z pewnością: średnie miesięczne wynagrodzenie ok. 20 tys. złotych, stopa bezrobocia nieprzekraczająca 3,5%, wysoki standard życia i niewielki, choć wymagający rynek pracy.

1 maja 2014 r., świętowaliśmy 10-lecie wejścia Polski do Unii Europejskiej, ale również otwarcie szwajcarskiego rynku pracy dla obywateli państw wchodzących w jej skład (oprócz Bułgarii i Rumunii). Czy Polskę opuści kolejna fala emigrantów?

Wcześniej, obywatele ośmiu państw UE, w tym Polacy, mogli pracować w Szwajcarii tylko posiadając zezwolenie na pracę, poza tym limit takich zezwoleń był ustalony na ok. 2200 rocznie i tylko dla tych, którzy planowali

pracować dłużej niż 30 miesięcy. Zdobyć takiego pozwolenia wymagało wiele trudu, bo najpierw szwajcarski pracodawca musiał udowodnić, że na daną posadę nie znalazł rodaka lub innego obcokrajowca, posiadającego już prawo do pracy.

Otwarcie szwajcarskiego rynku pracy zaplanowano na 1 maja 2011 r. Jednak okres przejściowy przedłużono, bo obawiano się fali napływu emigrantów, tak jak to miało miejsce w innych krajach europejskich po 2004 r. Władze miały się czego obawiać, bo obcokrajowcy w tym kraju stanowią 23% ludności. Na 8 mln mieszkańców, tylko 6,1 mln posiada szwajcarski paszport. Liczba imigrantów przyjeżdżających do pracy zwiększyła się z 1,5 mln (2003 r.) do 1,9 mln (2013 r.). W 2005 r., w Szwajcarii przebywało na stałe ok. 5 tys. Polaków, dziś jest ich ok. 20 tys. czyli cztery razy więcej. Najwięcej imigrantów jest z UE (64% wszystkich imigrantów). Przeważają Włosi (ok. 300 tys.).

Ta liczba byłaby na pewno większa, gdyby nie wysokie koszty utrzymania, a raczej nikt nie decyduje się na wyjazd do Szwajcarii „w ciemno”. Ciężko tu znaleźć pracę „na czarno”. Szwajcarzy dokładnie sprawdzają i analizują dokumenty aplikacyjne potwierdzające kwalifikacje, które często muszą być uznane na równi ze szwajcarskimi. Kolejny punkt, z którym wiąże się wiele trudności, to wysokie koszty utrzymania na miejscu. Ceny dóbr konsumpcyjnych są średnio o 45% wyższe niż w innych krajach Europy Zachodniej. Wynajem dwupokojowego mieszkania to koszt ok. 800 franków szwajcarskich (CHF), a pokoju 600. Najdrożej jest w Zurychu i w Genewie. Pod względem zarobków na tle innych europejskich państw, więcej zarabiamy jedynie w Norwegii, ale to właśnie w tych dwóch krajach są bardzo wysokie koszty życia i często konsumpcja pochłania dochody i oszczędności.

W Szwajcarii średnie miesięczne wynagrodzenie to ok 5 tys. euro. Często nie jest podawane w ofertach pracy i zależy od branży i regionu. W ubezpieczeniach i finansach może ono wynosić dwa razy tyle i mimo że jest kuszące, to z pewnością o pracę w Szwajcarii nie będzie łatwo. A to dlatego, że na zdobycie dobrej posady mogą w większości liczyć osoby o ściśle określonych, wysokich kwalifikacjach, które znają, na poziomie konwersacyjnym, jeden z trzech głównych języków obcych: włoski, francuski bądź szczególną odmianę niemieckiego. W Szwajcarii 65% obywateli mówi po niemiecku, znajomość tego języka deklaruje tylko 11% Polaków. Dochód miesięczny na gospodarstwo domowe wynosi średnio 8797 CHF. Poziom zarobków jest regulowany umowami zbiorowymi dotyczącymi branż i zawodów, a silne związki zawodowe wywierają dużą presję na pracodawców. W budownictwie m.in. związkowe za godz. pracy wynosi 30 CHF., przy sprzątaniu 18 CHF. Płaca minimalna nie jest ustalona tak jak np. we Francji (tzw. *smic*). Natomiast za pracę w nadgodzinach należy się 25% premii.

Polacy w Szwajcarii to w większości wykwalifikowani robotnicy, ale również pracownicy naukowcy, inżynierowie, lekarze. Poszukiwani są specjaliści szczególnie w dziedzinie bankowej i informatycznej, którzy mogą zarabiać nawet 10 tys. euro miesięcznie, ale również niewykwalifikowani pracownicy, czyli opiekunki do dzieci, pracownicy gastronomii, kelnerzy, robotnicy etc. Miasta, które zamieszkują polscy emigranci to: Zurych, Fryburg, Bazylea, Genewa, Winterthur, Sankt Gallen, Lozanna i Neuchâtel. Najmniej Polaków znajduje się w włoskojęzycznym kantonie Ticino.

W Szwajcarii istnieje atrakcyjne prawo podatkowe - niższe niż w Polsce. Każda gmina ustala wysokość podatku, jaki płacą jej mieszkańcy. Czasem różnice między regionami bywają spore. Na artykuły spożywcze (pieczywo, nabiał) VAT wynosi 2,5%, a np. na alkohol 8%. Jednak nie odczuwa się niższych cen artykułów konsumpcyjnych, bo ceny produktów są dużo wyższe niż w innych krajach UE. W Szwajcarii podczas meldunku deklarujemy wyznaczenie, dlatego część naszych dochodów jest przekazywana wskazanym związkom wyznaniowym. Możemy nie deklorować wiary - wtedy nie płacimy od niej podatku.

Szacuje się, że ze względu na zbyt mały rynek pracy, nieznaną języka, wysokie koszty utrzymania (co wiąże się z trudnościami w oszczędzaniu), na wyjazd do Szwajcarii nie zdecydowało się wielu Polaków. Być może będzie to nowy kierunek wyjazdów dla specjalistów i finansistów, chociaż ostatnio w tym sektorze jej wiele zwolnień. Na pewno przybędzie Polaków, którzy szukają szczęścia w jednym z unijnych krajów przemieszczając się z jednego do drugiego, i może zdecydują się osiedlić właśnie na szwajcarskiej ziemi.

Według raportu Głównego Urzędu Statystycznego (z października 2013 r.) o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004-2012 wynika, że od maja 2004 r. Polskę opuściło ok. 2 mln Polaków, wyjeżdżając głównie do krajów UE. Pod koniec 2012 r., było ich 2,13 mln, czyli o 70 tys. więcej niż w 2011 r. Z tego 1,72 mln wyjechało do krajów UE (o 50 tys. więcej niż w 2011 r.). Najwięcej wyjeżdżających to osoby w wieku od 25 do 34 lat (726

tys.) Za granicą mieszka już 226 tys. dzieci poniżej 15 roku życia, co pokazuje, że Polacy zostają za granicą na stałe i zakładają rodziny. Szacuje się, że za granicą przebywa ponad milion Polaków, którzy opuścili Polskę ponad rok temu. W 2013 r. takich osób było 853 tys. To oznacza, że często tymczasowy pobyt zostaje przedłużony lub zamienia się w pobyt stały.

Ze względu na płynność zjawiska, ciężko określić dokładną skalę migracji. Według danych GUS wiadomo na pewno, że najsilniejszy odpływ polskich obywateli nastąpił w 2007 r., osiągając 2,3 mln. Dopiero wraz z kryzysem ekonomicznym liczba Polaków za granicą zaczęła spadać, by w 2012 r. osiągnąć poziom 2,13 mln. Z pewnością poza Polską żyje więcej Polaków niż podają statystyki, ponieważ te dotyczą osób nadal zameldowanych w Polsce, czyli uważanych za przebywające czasowo za granicą - po 1 maja 2004 r., 225 tys. osób opuściło Polskę wymeldowując się z pobytu stałego. Trzeba pamiętać o wszystkich, którzy zameldowania w kraju nie posiadają i że 1/4 osób wyjechała przed wejściem Polski do UE.

Najczęściej emigrują Polacy ze wschodniej Polski. Podlasie opuściło 10% ludności, podkarpackie 8,4%, a warmińsko-mazurskie 7,5%, co nie oznacza, że w innych regionach wygląda to dużo lepiej. Najpopularniejszy kierunek wyjazdów to kraje UE, mniej Kanada i USA. Europa wydaje się atrakcyjna, bo oferuje wiele przywilejów. Polacy, żeby pracować, nie muszą już posiadać specjalnych zezwoleń i kart pobytu, mogą założyć firmę, mają dostęp do różnych zasiłków: bezrobocie, ubezpieczenie zdrowotne, dodatek na dzieci czy na mieszkanie. Dlatego w niektórych krajach, takich jak Wielka Brytania czy Niemcy, niektórzy politycy ogłaszają, iż błędem było otwarcie rynku pracy w 2004 r., i walczą o ograniczenia prawa imigrantów do pobierania zasiłków, np. na dzieci, które pozostały w kraju ojczystym.

Wykształceni ludzie, w większości bardzo dobrze znający język obcy, najczęściej emigrują do krajów anglojęzycznych. Na pierwszym miejscu pod względem wyjazdów (dane GUS z 2012 r.) jest Wielka Brytania (637 tys.) i Niemcy (500 tys.), a następnie: Irlandia (118 tys.), Holandia i Włochy (po 97 tys.), Norwegia (65 tys.), Francja (63 tys.), Belgia (48 tys.), Szwecja (38 tys.), Hiszpania (37 tys.), Austria (28 tys.). Wybór życia za granicą staje się „wyborem konsumpcyjnym” kraju, który oferuje lepsze warunki życia i pracy. W ostatnim czasie Polskę opuściło 1,2 mln osób z wykształceniem co najmniej średnim, w tym ponad 400 tys. z wyższym, co stanowi prawie 7% ogółu ludności z takim wykształceniem - podaje Instytut Sobieskiego. Polacy emigrują głównie w celach zarobkowych - co siódmy dorosły Polak (14%), a co czwarty jest

gotowy na wyjazd w celu znalezienia pracy. Często są to osoby młode (18% mężczyzn, 10% kobiet), wykształcone - zaraz po uzyskaniu dyplomu, by zacząć życie zawodowe już za granicą, ale również ustabilizowani profesjonalści lub bezrobotni. Motywacją na pewno jest łatwiejszy start zawodowy i stabilność zatrudnienia. Trudno stwierdzić czy Polacy emigrują na stałe, czy nie, bo migracje te są często wahadłowe. Czasem tymczasowa decyzja zmienia się w dłuższy pobyt lub osiedlenie. Są też tacy, co zmieniają kraj, niekoniecznie wracając do ojczyzny. Zanim podejmą taką decyzję najpierw próbują szczęścia w innych krajach. Praca sezonowa za granicą również przyciąga wielu Polaków. Jednak coraz częściej wyjazdy z Polski wiążą się z dłuższym pobylem poza granicami lub ostatecznym jej opuszczeniem.

Rocznie do Polski wpływają ponad 4 mld euro wysyłane z zagranicy, w tym 3,5 mld to transfery z krajów unijnych. W ciągu dziesięciu lat środki te przekroczyły kwotę ponad 40 mld euro. Według danych NBP, od 2004 r., do kraju wpłynęło 166,8 mld zł. Jednak ilość transferów maleje z roku na rok, w 2013 r. było to 17,1 mld zł - o 3 mld zł mniej niż w 2007 r. Obecnie transfery wynoszą ok. 1,5% PKB. Emigranci coraz częściej ściągają do siebie rodziny, tym samym przestają wysyłać pieniądze do Polski.

Polacy chętnie wyjeżdżają. Oczywiście jest to coraz łatwiejsze dzięki tanim lotom oraz motywacji do lepszych zarobków, komfortu życia i większych możliwości. Pod względem ilości wyjazdów wygrywa z nami jedynie Rumunia - 2,4 mln osób. Mimo iż oczekiwano powrotów do kraju, nadal wielu Polaków go opuszcza (10% aktywnych zawodowo rodaków pracuje poza granicami), wybierając życie na wyższym poziomie. Marzą o życiu pozbawionym napięć finansowych, o satysfakcjonującej pracy w zawodzie i za lepsze pieniądze, ale są też tacy, którzy chcą się uwolnić z kraju, w którym nadal odczuwa się silny wpływ Kościoła katolickiego - ich motywacją nie jest zarobek, ale zmiana środowiska i kultury.

Widocznym skutkiem emigracji będzie na pewno szybsze starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie: wyhamowanie wzrostu gospodarczego, wzrostu płac - tzw. błędne koło, bo z tych samych powodów skala emigracji nie zmaleje. Na dłuższą skalę beneficjentami zjawiska migracji są kraje przyjmujące, a to Polska traci np. wkład do systemu zabezpieczeń socjalnych. Negatywne następstwa przy 13,5% bezrobociu (marzec 2014) są mało widoczne. W niektórych branżach jest niedobór pracowników, a w innych wciąż wielu chętnych na jedno miejsce. Jeśli odpływ pracowników nadal będzie postępował, coraz bardziej będą widoczne luki na rynku pracy. Możliwe, że wypełnią je pracownicy ze Wschodu, oczywiście jeśli nie zdecydują się od razu na wyjazd do Europy Zachodniej, gdzie zarobki są nadal wyższe.

**tekst: Katarzyna Tymiec
zdjęcia: Justyna Czolnowska**

LATAWCE

Wiosna i lato to doskonały czas na puszczanie latawców. Dużo frajdy sprawi samodzielne wykonanie latawca przez dzieci i rodziców. Puszczanie ich podczas weekendowych i dłuższych letnich wyjazdów, będzie ukoronowaniem wspólnej rodzinnej zabawy.

Istnieje wiele rodzajów latawców. Najprostsze z nich, typu delta (w kształcie trójkąta) szybują nawet przy słabym wietrze.

Latawce wykonane przez dzieci na warsztatach plastycznych DALI w Gliwicach

Latawce

Hej, zadarty dzieci głowy
Wysoko, wysoko!
Co to za ptak kolorowy
Leci ku obłokom?

Ma zabawną płaską głowę,
Dwa długie ogony!
- To latawiec! To latawiec
z papieru sklejonny!

autorka: Hanna Ożogowska

POKOLORUJ

Rysunek K. Temiec

Zbliża się Dzień Matki. Z pewnością Wasze Mamy ucieszy własnoręcznie wykonana przez Was laurka lub jej portret. Zachęcamy do przesyłania prac. Zamieścimy je w „Vectorku”.

Rysunki w formie elektronicznej można przysyłać na adres: redakcja@vectorpolonii.com

lub tradycyjnie – pocztą – na adres:
„Vector Polonii”, 6, rue Sainte Anastase, 75003 Paris.

Rysuje A. Majka

CEZARY DOBIES

Wazon sypialny II/7Rozdział drugi – *Róża*

Rosa nie lubiła wiązać mężczyzny, narzucać się zbyt i dysponować jego czasem. Jeśli natomiast ktoś umówił się z nią, to chciała być traktowana poważnie. Dlatego romans z Andrzejem zamknęła raz na zawsze.

To ucieszyło Manuela, poczuł się pewniej i starał wymazać wszystko, co usłyszał pod drzwiami. I chociaż Rosa zmałała w jego oczach do tego stopnia, że nawet nie miał ochoty na łóżko, to odwiedzał ją w domu często lub zapraszał do kawiarni na kawalek opery lub innego ciastka, które niegdyś zamawiali przy szczególnej okazji. Mężczyzna chciał ratować związek. Znał Rosę zbyt długo, aby teraz powiedzieć: dosyć, koniec. A poza tym, nie lubił wielkich pożegnań i końców świata. Być może z tym się urodził jak z kulturą i cechą narodową. Portugalia wychowała swoich zdobywców, podróżników i, jak każde państwo mające kolonię, poznała wiele końców świata, które stawały się twardą ziemią. Dlatego Manuel na nowy koniec nabrać się nie dał.

Kilka dni później Rosa przyjęła pracę w mieszkaniu, gdzie rezydował Maurizio Pollini. Pianista na co dzień przebywał we Włoszech, ale dwa, trzy razy w roku przyjeżdżał do Paryża i mieszkał na pierwszym piętrze w kamienicy pod numerem 3, która przylegała do placu Wogezów od jego strony południowej. Podobno przed wojną znajdował się tu dom publiczny przeznaczony dla elity polityczno-ekonomicznej. Przybytek był objęty tajemnicą ogólną, przez co panie stały się bardziej ekskluzywne, a spotkania nie wpływały na demoralizację społeczną. Nie wiadomo, na ile został zmieniony obraz wnętrza, niemniej widać, że dawny pensjonat musiał powstać z dwóch mieszkań, które połączono długim tarasem, co w całości dało plan na wzór podkowy.

O terminie przyjazdu Polliniego była powiadamiana Licia, która pełniła rolę gardienki, posiadała dodatkowe klucze i przed jego powrotem organizowała wielkie sprzątanie. Rosa z tej pracy miała podwójną satysfakcję, bowiem ze wszystkich sztuk faworyzowała muzykę. Co prawda dużo czytała, czasami udała się na jakąś wystawę, jednak muzyka zajmowała ją najmocniej. Szczerze kochała Chopina, lubiła jego nokturny,

polonezy, ale nade wszystko ceniła I Koncert Fortepianowy i to właśnie w wykonaniu Polliniego.

Fryderyk Chopin dość często swoje pomysły muzyczne zapisywał słowami: albo notował teksty przyśpiewek ludowych, kiedy wpatrywał się w tańce przez okno chałupy wiejskiej, albo kreślił zdania bez większego znaczenia, w których wyrazy brzmiały obok siebie i miały wyłącznie porządek muzyczny. Zdaniem również zapisywał swoje koncepcje Ludwiga van Beethoven. Pisał i nikt nie wiedział, jaki sens mają te słowa. Być może działo się tak dlatego, że zamysły i kompozycje, które tkwiły gdzieś w środku, były na tyle silnie emocjonalnie, na ile nie dało się ich w pierwszej chwili zapisać na pięciolinii i przełożyć na właściwe znaki.

Maurizio Pollini chcąc przybliżyć się do intelektu Chopina, dogłębnie poznał jego metodę, lekkość i siłę, i sposób pogodzenia ciała muzyka z instrumentem, a przecież nie mógł być na koncercie kompozytora, postanowił z niebywałą uwagą wczytać się w dzieła polskich romantyków, przy czym szczególnie upatrzył sobie „Dziady” Adama Mickiewicza, do których najczęściej powracał i które posiadał zarówno w przekładzie włoskim, jak i francuskim. Rosa pragnęła zgłębić tajemnicę mistrza. Kiedy dowiedziała się, że może bez problemu pożyczyć książkę, to nie wahała się ani przez chwilę i dramat polskiego romantyka przyniosła do domu.

Manuel literaturę polską najwyraźniej kojarzył z nowym kochankiem Rosy. Zresztą, nic w tym dziwnego, wcześniej Rosa nie szukała literatów z kraju, z którego przybył Andrzej. A teraz, proszę! Książka polskiego autora leżała otwarta na małym stoliku.

- Z nami koniec! Możesz się z nim parzyć, głupia suko! – pomyślał Manuel.

I wyszedł bez wyjaśnienia.

Kredą narysował na drzwiach dwie krótkie linie, prostopadłe do siebie. Niejeden mógłby pomyśleć, że jest to znak mnożenia. A ktoś inny porównałby kreski do krzyża św. Andrzeja.

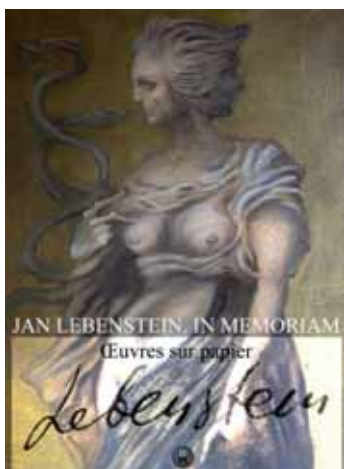
cdn.

Kalendarium wydarzeń polonijnych

20 MAJA, godz. 19.00: Projekcja filmu Andrzeja Wajdy z 1958 roku *Popiół i diament*. W ramach cyklu: Les cinéastes polonais face à l'histoire: de la pellicule au miroir. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

21 MAJA, godz. 19.00: Spektakl *Mesjasz Nie-skończony* wg Brunona Schulza w reż. Monique Stalens. Kreacja Atelier Monique Stalens była pokazywana w kwietniu br. w wersji francuskiej. Wywiad z reżyserką ukazał się w „Vectorze Polonii” nr 81. (La Guillotine: 24, rue Robespierre, 93100 Montreuil);

22 MAJA, od godz. 18.00: Wernisaż wystawy *Jan Lebenstein. In Memoriam*, zorganizowanej z okazji 15. rocznicy śmierci Jana Lebensteina (1930-1999) oraz 55. rocznicy otrzymania Grand Prix na I Biennale Młodych w Paryżu i przyjazdu artysty do Francji (1959). Ekspozycja, objęta patronatem Fundacji im. Jana Lebensteina

zorganizowana we współpracy z Instytutem Polskim i Ambasadą RP w Paryżu, została wyróżniona jako projekt polonijny przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Zamierzeniem wystawy jest zaprezentowanie Jana Lebensteina jako artysty i człowieka, żyjącego i tworzącego na emigracji. Szczególnie interesujące są trwałe ślady, które zostawiła jego sztuka na terenie Paryża oraz w świecie ilustratorskim. Zaprezentowane zostaną prace na papierze, m.in. seria litografii, które w 1973 r. pokazała słynna Galeria Lambert, a także teka ilustracji do „Folwar-ku zwierzęcego” George’a Orwella z 1974 r., gwasze, rysunki, plakaty polityczne z okresu stanu wojennego w Polsce czy książki z ilustracjami wykonanymi przez artystę. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte Anastase, 75003 Paryż);

23 i 24 MAJA: Koncerty jazzowego zespołu The European Jazz Unit, który współtworzą muzycy z 6 krajów europejskich, w tym znakomity polski trębacz i kompozytor Maciej Fortuna. Wystąpią oni w stolicy Belgii, w ramach jazzowego maratonu brukselskiego (Brussels Jazz Marathon). Wstęp wolny. (23 maja, godz. 21.00 i 23.00: Flagey: Place Sainte-Croix, 1050; 24 maja, godz. 19.30: Grand'Place, Bruksela);

24 MAJA, od godz. 17.00: Noc literatury. Wydarzenie to, po raz drugi organizowane w Paryżu, ma na celu prezentację i promocję literatury i autorów spoza Francji. Polskę reprezentować będzie Wojciech Kuczok, autor

takich powieści jak: *Gnój* (za którą otrzymał Paszport Polityki 2003 i Nagrodę NIKE 2004) czy *Sennosć* oraz wielu zbiorów opowiadań i esejów. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte Anastase, 75003 Paryż);

25 MAJA od godz. 12.00: Festiwal CosmoPo-LoFest. IV edycja konkursu przeznaczonego dla śpiewających lub muzykujących amatorów w 3 kategoriach wiekowych: dzieci, młodzież i dorośli. Uczestników oceniać będzie profesjonalne jury: Marek Tomaszewski - znany pianista i kompozytor (duet Marek i Wacek), Jan Pietrzak - słynny artysta kabaretowy, Sergio Danti - światowej sławy piosenkarz z Barcelony. Formularz zgłoszeniowy i regulamin konkursu dostępne są na stronie cosmoville.eu (Teren Misji Katolickiej Towarzystwa Chrystusowego: rue Gros Peupleur/Croix Blanche, 93600 Aulnay sous Bois);

25 MAJA, godz. 19.30: Jan Pietrzak, twórca satyrycznych kabaretów: studenckiego w Hybrydach i Kabaretu pod Egidą wystąpi ze spektaklem *Potęga polskiego*

śmiechu. (L'espace Saint Pierre: 121, Avenue Achille Peretti, 92200 Neuilly sur Seine);

25 MAJA: Brukselska Noc Kabaretowa. Występ w ramach Polskiej Nocy Kabaretowej. Wystąpią: Jerzy Kryszak i kabarety Nowaki i Paraniennormalni. (Teatr Saint-Michel: Rue Pere Eudore Devroye 2, Bruksela).

DO 30 MAJA: Wystawa *Amitiés parisiennes, Franciszek Starowieyski, na której można obejrzeć również prace* m.in. Romana Cieślewicza, Bogdana Korczowskiego, Chantal Petit, Krzysztofa Pruszkowskiego, Piotra Szurka (Area: 50, rue Hauteville, 75010 Paryż);

1 CZERWCA, od godz. 11.00: Rodzinny festyn z okazji Dnia Dziecka „Dzieci Dzieciom”. W programie m.in. uroczysta Msza Święta, rodzinny obiad, program artystyczny dla dzieci i młodzieży, konkursy dla dzieci, mecz piłki nożnej „rodzice kontra dzieci”, koncert przebojów do tańca. Podczas festynu można będzie nabyć cegiełkę za 5 €. Cały dochód z imprezy będzie przeznaczony na spełnienie marzeń nieuleczalnie chorych dzieci z fundacji „Mam marzenie”. (Parafia Miłosierdzia Bożego: 2, rue des Pâtis, 95520 Osny);

2 i 10 CZERWCA: Recitale Rafała Blechacza w Brukseli i Paryżu. Znakomity pianista, laureat XV Konkursu Chopinowskiego i prestiżowej nagrody Gilmore Artists Award 2014, zagra utwory Chopina, van Beethovena, Mozarta i Bacha. (2 czerwca, godz. 20.00: Bozar: rue Ravenstein 23, 1000 Bruksela, 10 czerwca, godz. 20.00: Salle Pleyel: 252, rue du Faubourg Saint-Honoré, 75008 Paryż);

3 CZERWCA, godz. 19.00: Lektura sztuki *Les Poupées (Laki)* Michała Zdunika. W ramach cyklu: Nouvelle Dramaturgie Polonaise. (Théâtre Laboratoire Elizabeth Czerczuk: 20 rue Marsoulan 75012 Paryż).

 Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY NA...

Spotkaniu z Jackiem Dehnelem w Księgarni Polskiej w Paryżu

14 maja br. mieliśmy okazję porozmawiać z Jackiem Dehnelem – poetą, prozaikiem, tłumaczem, a także malarzem. Jego ostatnia powieść *Saturn*, została wydana w br. w przekładzie francuskim przez wydawnictwo Noir sur Blanc.

Podczas rozmowy, poprowadzonej przez Kingę Siatkowską-Callebat i Małgorzatę Smorąg-Goldberg, mogliśmy dowiedzieć się m.in. o różnych znaczeniach tytułu, o relacjach, jakie miał Francisco Goya ze swoim synem, Javierem (i nie tylko z nim), o obrazach geniusza, o ich recepcji, o ich odkrywaniu...

06:10 Świat się kręci **07:00** Wilnoteka **07:15** Polonia w Komie **07:25** Mordziaki Wyspa Robinsona **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu 2 **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łazęgi **14:50** Jak to działa **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Audytorium Komitetów Wyborczych **18:10** bo to życie to bal jest nad bałe fragmenty koncertu **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Ex Libris **9:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Pół serio reż.: Tomasz Konecki wyk.: Rafał Królikowski Edyta Olszówka **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Mordziaki Wyspa Robinsona **01:45** Dobranocka **02:00** wydarzenie aktualne **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Pół serio

PIĄTEK 23 05

SOBOTA 24 05

NIEDZIELA 25 05

06:35-08:20 Złotopolscy **08:55** Polonia 24 **09:40** Załoga Eko **10:05** Niespokojne umysły Wojciech Stec **10:25** Świat się kręci **11:15** Rycerze i rabusie **12:05** Polonia w Komie **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **12:40** Bank nie z tej Ziemi **13:30** Makłowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **15:00** Tam gdzie się ludzie nie umawiali film **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Telexpress **17:55** M jak miłość **18:50** Kazimierz Kowalski zaprasza **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Sprawiedliwi **21:35** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **22:00** Polacy tu i tam **22:40** Kawalerskie życie na obczyźnie film reż.: Andrzej Barański wyk.: Marek Bukowski Bożena Dykiel **00:25** OPOLE! Kocham Cię! **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:35** Sprawiedliwi **03:25** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **03:45** Polacy tu i tam **04:20** Kawalerskie życie na obczyźnie film

06:00 Galeria **06:30-07:50** Dwie strony medalu **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Awantura o Basię **09:40** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **10:00** Transmisja Mszy Świętej **12:35** Jak cudne są wspomnienia **13:40** Pod Tatrami **13:50** Saga rodów **14:20** Zbigniew Wodecki i jego goście **15:10** Polonia w Komie **15:20** Okrasa łamie przepisy **15:50** Alchemia zdrowia i urody **16:15** Moczary i uroczyska **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Telexpress **17:50** M jak miłość **18:50** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **19:10** Dobranocka **19:30** Wiadomości **9:45** Sport **19:55** Pogoda **20:05** U Pana Boga w ogródku **20:55** Wieczór Wyborczy **22:20** Opole na bis koncert **23:00** Jak cudne są wspomnienia **00:05** Moczary i uroczyska **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:10** Sport **02:20** Pogoda **02:25** U Pana Boga w ogródku **03:30** Pamiętaj o mnie koncert życzeń **03:50** Mój ojciec generał **04:45** Kulturalni PL **05:45** OPOLE! Kocham Cię!

iTVN: program „SAMOCHÓD MARZEŃ: KUP I ZRÓB”, 25 maja, godz. 18.20

iTVN: serial „Lekarze”, 25 maja, godz. 20.25

PONIEDZIAŁEK 26 05

WTOREK 27 05

ŚRODA 28 05

CZWARTEK 29 05

06:10 Nie ma jak u Mamy koncert **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Śladem stron świata **08:00** Pytanie na śniadanie **10:45** Mój ojciec generał **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** U Pana Boga w ogródku **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturalni PL **15:20** Naszaarmia pl **15:50** Złotopolscy **16:20** Studio Wschód **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Nie ma jak u Mamy koncert **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50-21:20** Na sygnale **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Fascynujące Śląskie **00:20** Naszaarmia pl **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Siedem stron świata **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45-03:05** Na sygnale **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **05:40** Fascynujące Śląskie

06:05 Świat się kręci **06:55** Słownik polsko@polski **07:25** Sześć milionów sekund **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Sprawiedliwi **13:50** Moczary i uroczyska **14:35** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Kazimierz Kowalski zaprasza **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Nowa **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Hala odlotów **23:35** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **00:10** Nie ma jak **00:45** Dwie strony **01:10** Łamigłówka Pisarze **01:15** Sześć milionów sekund **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Nowa **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią wtle

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Tylko Kaśka Polowanie na Andrzeja **08:00** Pytanie na śniadanie **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50-13:20** Na sygnale **13:50** Nie ma jak **14:20** Sztuka życia **14:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** Kocham Kino magazyn filmowy Grażyna Torbińskiej **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Bucika Sullera największe przeboje **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Przysza! **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Kabaretowy Klub Dwójki **23:35** Galicjanie w Apostoles film **00:15** Made in Poland **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Tylko Kaśka Polowanie na Andrzeja **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:29** Pogoda **02:45** Przysza! **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Kabaretowy Klub Dwójki **05:35** Zapiski Łazęgi **05:45** Wilnoteka

06:05 Świat się kręci **07:00** Ks Jan Niemczyk uśmiechnięty profesor **07:25** Szalerstwo Majki Skowron **08:00** Pytanie na śniadanie **11:05** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Przysza! **14:45** Galicjanie w Apostoles film **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Głina **23:40** Mały lalkarz film reż.: Thierry Paladino **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Szalerstwo Majki Skowron **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Mały lalkarz film reż.: Thierry Paladino **05:50** Informacje kulturalne

07:20 Wiedźmin **08:25** Mały lalkarz film reż.: Thierry Paladino **09:35** Wakacje w Amsterdamie film reż.: Krzysztof Sowiński wyk.: Zbigniew Bielski Grażyna Długolecka **11:20** Sędziowie spektakl teatralny reż.: Konrad Swinarski wyk.: Wiktor Sadecki Roman Burkot Jerzy Trela **12:35** Siddharta Siddharta balet reż.: Denis Calozzi Brigitte Lefevre **14:30** Wakacje w Amsterdamie film **16:10** Studio Kultura **16:35** Libera Przewodnik po sztuce **16:55** Mały lalkarz film **18:05** Obywatel Piszczyk komedia reż.: Andrzej Kotkowski wyk.: Jerzy Stuhr Maria Pakulin Kazimierz Kaczor **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Kino jest sztuką Oczy bez twarzy reż.: Georges Franju wyk.: Pierre Brasseur Edith Scob Alicia Valli Francois Guerin **22:05** Tygodnik Kulturalny **22:55** Studio Kultura Filmy Carlota Saury **23:00** Mama ma sto lat reż.: Carlos Saura wyk.: Geraldine Chaplin Norman Briski **00:50** Informacje kulturalne **01:15** Made in ABRADAB i GUTTEK koncert **02:35** Zatrzymane w kadrze film reż.: Tamar Tal **03:40** Pasma kontemplacyjne **05:00** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Wiedźmin **08:25** Bo oszalałem dla niej reż.: Sylwester Chęciński wyk.: Zdzisław Wardejn Gabriela Kownacka **10:20** wydarzenie aktualne **10:55** Informacje kulturalne **11:25** Dźwign film reż.: Zbigniew Kuźmiński **12:35** Człowiek na linie film reż.: John Marsh **14:20** W Polskę idziemy czyli jubileusz Wiesława Gołasa **15:30** Wyrok na Franciszka Kłosa reż.: Andrzej Wajda wyk.: Mirosław Baka Maja Komorowska Grażyna Błęcka Kolska Artur Żmijewski **17:15** Sztuka czytania **17:50** Studio Kult **18:35** The Blues Historia Bluesa Diabelski ogień **20:20** Bilet do kina Podać rękę diabłu reż.: Roger Spottiswoode **22:20** Jacques Loussier na Avo Session koncert **23:30** Hala odlotów **00:25** Dama kameliowa reż.: Mauro Bolognini wyk.: Isabelle Huppert Carla Fracci Fernando Rey Gian Maria Volonte **02:30** Bilet do kina Podać rękę diabłu **04:30** Berlińska burleska: The Art of Taking Your Clothes Off film reż.: Ivan Aranea **05:25** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Wiedźmin **08:30** Wyrok na Franciszka Kłosa dramat wojenny **10:15** Informacje kulturalne **10:35** Transport z rajów reż.: Zbyněk Brynych wyk.: Zdenek Stepanek Ija Prachar Vlastimil Brodský **12:10** O rzadkach miłości **12:30** Co Ty wiesz o nauce? **12:50** The Blues Historia Bluesa Diabelski ogień **14:30** Hala odlotów **15:25** Noc miłości: Renee Fleming i Filharmonicy Berlińscy Waldbühne koncert **16:35** Tygodnik Kulturalny **17:35** Niedziela z Kayah **18:30** Zielony kamawal Kayah **19:05** Kayah i Cesaria Evora **19:50** Muzyczna Jedynka Nawet deszcz **20:00** Operacja Samum film reż.: Władysław Pasikowski wyk.: Marek Kondrat Bogusław Linda **21:45** Więcej niż fikcja Brukowe Tabloid film reż.: Errol Morris **23:15** Szop Szop Szop Szop **23:30** From the Green Hill **23:45** Co Ty wiesz o nauce? **00:05** Cyrk Columbia Cirkus Columbia dramat Włochy 2010 reż.: Danis Tanovic **02:00** Nocne czytanie w wannie **02:20** Młoda Urodziny **02:50** Georges Aperghis: Machinacje **03:50** Pasma kontemplacyjne **04:40** Zakończenie dnia

07:30 Podróżnik New Delhi **07:55** Apokalipsa bez granic film reż.: Krystian Matyszek **09:05** Nicolas Le Floch Człowiek z oliwem w brzuchu **10:10** Dzika Polska **10:40** Makłowicz w podróży **11:20** Cała prawda o **12:25** Pre Mortem **13:05** Koto historii Biały słoń patrzy w gwiazdy **13:45** Spór o historię **14:25**

Szerokie tory Bezdolny Odessy **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Ex Libris **15:50** Sensacje XX wieku Dwa pościgi 7 **16:25** Sensacje XX wieku Ambasador Andropow informuje **17:00** Nicolas Le Floch Tajemnica ulicy Zakonników **18:00** Kalendarium historyczne Pułkownik Kukliński film **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Cała prawda o **20:50** Ex Libris **21:05** Cafe Historia **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:55** Sensacje XX wieku Prezydent dziękuje **22:30** Sensacje XX wieku No pasaran **23:05** Szerokie tory Nocna Moskwa **23:35** Nieznane Katastrofy **00:10** Aniolki **00:35** Odebrali mi miłość film reż.: Bożena Garus Hockuba **01:45** Nieznana Białoruś Archimandryta **02:45** Zakończenie dnia

PIĄTEK 23 05

07:30 Podróżnik Langkawi **07:55** Sonda Jednostka słodczy **08:30** Cafe Historia **09:00** Ostatni Bej Bałkanów **10:40** Kolo historii: Posadów zapomniana walka partyzancka **11:25** Cała prawda o **12:30** Bambarska pieśń poznańskie kuranty reż.: Piotr Zarębski **13:25** Dzika Polska Las kormoranów **14:00** Szerokie tory Nocna Moskwa **14:25** Dawno temu w Andaluzji Bitwa pod Fuengirolá **15:00** Dzieje Kultury Polskiej Zakony i cywilizacja **16:05** Flesz historii **16:25** Encyklopedia II wojny światowej Zbrodnia i kara **17:00** Ostatni Bej Bałkanów **18:40** Kalendarium historyczne Zaproszenie Waleńskie marzenia **19:10** Dziennik telewizyjny **19:50** Bohater naszych czasów film **20:20** Dziewczyna szuka miłości film reż.: Romuald Gantkowski wyk.: Jan Kumakowicz Tamara Wiszniewska Mieczysław Cybulski Kazimierz Szubert **21:45** Honor generała film reż.: Joanna Pleciukiewicz **22:55** Encyklopedia II wojny światowej Zwycięzcy i pokonani **23:35** Dom **01:25-02:35** Cała prawda o **03:35** Zakończenie dnia

SOBOTA 24 05

07:30 Podróżnik Penang **07:55** Zawód: Prymas Polski film reż.: Anna Pietraszek **09:00** Ostatni Bej Bałkanów **10:40** Dzieje Kultury Polskiej Zakony i cywilizacja **11:45** Cała prawda o **12:55** Saga przestarzej puszczy Opowieść o żubrze: cywilizowanie dzikości film **13:55** Wielka Gra **15:00** Serce matk reż.: Michał Waszyński wyk.: Stanisława Angel Engelowna **16:30** Encyklopedia II wojny światowej Zwycięzcy i pokonani **17:05** Ostatni Bej Bałkanów **18:45** Kalendarium historyczne Bez komentarza Makary Sieradzki współpracownik Witolda Pileckiego **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Legenda 27 Wołyńskiej Dywizji Pechoty AK film reż.: Maria Wiśnicka Andrzej Wyrozębski **20:40** Ex Libris **20:55** Jest sprawa komedia reż.: Olaf Lubaszko wyk.: Joanna Kurowska Leszek Malinowski Krzysztof Kowalewski Jarosław Gruda Tomasz Sapryk Michał Malinowski **22:35** Encyklopedia II wojny światowej Skazani **23:15** Dom **01:05** Tu byłem film reż.: Maria Dłużewska **02:10** Między prawdą a wyobraźnią film reż.: Tadeusz Bystrom **03:15** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 25 05

ITVN: serial „Sama słodczy” 26 maja, godz. 21.35

07:30 Podróżnik **07:55** Matka 24h film reż.: Marcin Janos Krawczyk **09:00** Nicolas Le Floch Tajemnica ulicy Zakonników **10:00** Dzika Polska U klumpy na imieninach **10:35** Makłowicz w podróży **11:15** Legenda 27 Wołyńskiej Dywizji Pechoty AK film reż.: Maria Wiśnicka Andrzej Wyrozębski **12:05** Sny stracone sny odzyskane film reż.: Arkadiusz Gołębiowski **12:40** Cafe Historia **13:00** Królowa chmur reż.: Radosław Piwoński **14:25** Mama film **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Ex Libris **15:50-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Nicolas Le Floch Tajemnica ulicy Zakonników **18:05** Kalendarium historyczne W pogardzie i chwale Wojciech Korfały **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Kolo historii: Zamach na Pierackiego **20:20** Spór o historię Francuska kolaboracja **21:00** Flesz historii **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:35** Sensacje XX wieku **23:00** Legenda 27 Wołyńskiej Dywizji Pechoty **00:10** Dzieci Zamajsczyzny film **01:00** Niemcy film reż.: Dariusz Król **01:40** Serce matki **03:10** Zakończenie dnia

PONIEDZIALEK 26 05

07:30 Podróżnik Tenango **07:55** Generaliści Nadzieje Władysław Anders **09:05** Nicolas Le Floch Tajemnica ulicy Zakonników **10:05** Dzika Polska Czarownicy z bagien **10:40** Makłowicz w podróży **11:15** Kolo historii: Zamach na Pierackiego **11:55** Spór o historię Francuska kolaboracja **12:35** Flesz historii **13:05** Jak to się robi film **14:40** Polska z bocznej drogi Generaliści już tu nie mieszka **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Cafe Historia **15:55-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Nicolas Le Floch Duch z ulicy Royale **18:00** Jedna z żołnierskich dróg film **18:50-19:00** Łowcy tajemnic **19:10** Dziennik telewizyjny **19:50** Pierwsza wojna światowa reż.: Edward Fuehrer **20:45** Ex Libris **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:50-22:25** Sensacje XX wieku **23:00** Dni chwały Indigenes reż.: Rachid Bouchareb **01:20** Żona i nie żona **02:35** Rzeczpospolita Kooperatywna czyli rzecz o Edwardzie Abramowskim **02:55** Zakończenie dnia

WTOREK 27 05

07:30 Podróżnik Antigua **07:55** Zawód: Prymas Polski film **09:00** Nicolas Le Floch Kolacja żebraków **10:00** Dzika Polska Las kormoranów serial **10:40** Makłowicz w podróży **11:15** Pierwsza wojna światowa **12:05** Zamek w Montresor **12:45** Warownie pogranicznych szlaków Gniew **13:00** Polska i świat z historią w tle **13:25** Dni które stworzyły historię Apel z Londynu **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Flesz historii **15:55-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Nicolas Le Floch Duch z ulicy Royale **17:55** Kalendarium historyczne Kardynał Stefan Wyszyński **18:55** Maksymilian Kolbe film **19:15** Dziennik telewizyjny **19:55** Pierwsza wojna światowa **21:10** Ex Libris **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:40** Sensacje XX wieku **23:20** Wycinanki Pana N film reż.: Tomasz Orlicz **00:25** Sen o Morzach i Koloniach film reż.: Tomasz Rudomino **01:10** Dni chwały Indigenes reż.: Rachid Bouchareb wyk.: Jamel Debbouze Samy Nacer **03:20** Zakończenie dnia

ŚRODA 28 05

07:25 Podróżnik Chichicasteango **07:55** W imię ich matek Historia Ireny Sendlerowej film **09:05** Nicolas Le Floch Duch z ulicy Royale **10:00** Dzika Polska Dżentelmeni przyrody **10:35** Makłowicz w podróży **11:05** Pierwsza wojna światowa **11:55** Tajemnice początków Polski Miasto zatopionych bogów **12:55** Ex Libris **13:15** Wycinanki Pana N film **14:20** Niewidzialni drukarze film **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Cafe Historia **15:50-16:25** Sensacje XX wieku **17:05** Nicolas Le Floch Sprawa **18:05** Kalendarium historyczne Zwyczajna świętość film **18:35** Kalendarium historyczne Maria Skłodowska Curie film **19:15** Dziennik telewizyjny **19:50** Pierwsza wojna światowa **20:50** Ex Libris **21:05** Polska i świat z historią w tle Wołyń 2013 rebelia **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:40** Sensacje XX wieku **23:10** Szerokie tory **23:45** Legenda 27 Wołyńskiej Dywizji Pechoty **00:45** Polki nad Londynem film **01:20** Złota maska melodramat **02:50** Jan według Himilsbacha film **03:10** Zakończenie dnia

CZWARTEK 29 05

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN magazyn **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Bitwa o dom program **13:05** Uwaga! Pirat program **13:40** Diabeł wie lepiej **14:25** Serwis pogodowy program **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **15:30** Bazar serial **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty program **19:30** Sport program **19:40** Pogoda program **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:05** Bunt L film dramat **21:50** Superwizjer **22:15** Śledczy Putin serial kryminalny **23:10** Wiem co jem program poradnikowy **23:35** O tym się mówi magazyn **23:45** Smak Grenlandii serial **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** Polak potrafi program **03:00** Fakty program **03:25** Sport program **03:30** Pogoda program **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **04:35** Serwis pogodowy program **04:45** Bazar serial **05:10** Szpital serial I

06:00 Pani Gadżet **06:25** Moto ON **06:50** Polak potrafi **07:15** Wiem co jem **07:40** Prawo Agaty serial **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzie **11:15** Co za tydzień **11:35** Smakuj świat z Pascalem **12:10** Polak potrafi program **12:35** Surfing po menu serial **13:05** Magiel Towarzystwo program **13:40** Himalaiści: Karawana marzeń serial **14:30** Idealna niania program **15:10** Ugotowani program **15:55** Bitwa o dom program **16:40** Project Runway **17:25** Lekarze serial **18:10** Na językach program **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! program interwencyjny **20:00** X Factor program **21:50** Wszystkie piosenki mówią o mnie film reżyseria: Jonás Trueba **23:35** Smakuj świat z Pascalem **00:10** Nowy Gadżet program **0:35** Surfing po menu serial kulinarny **01:05** Brygada antymafijna serial **02:00** Superwizjer **02:25** Magiel Towarzystwo program **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Wszystkie piosenki mówią o mnie film Hiszpania 2010 reżyseria: Jonás Trueba **05:25** Smakuj świat z Pascalem: Laos

06:00 Na językach program **06:45** Doradca smaku **06:55** Ugotowani program **07:40** Sama słodczy serial **08:30** Dzień dobry TVN magazyn **10:55** X Factor program **12:20** Nowy Gadżet program **12:45** Doradca smaku **12:55** Moto ON program **13:20** Najszubtucha **13:50** Prawo i medycyna serial **14:45** Kod szczęścia serial **15:10** Kod szczęścia serial **15:35** Na Wspólnej Omnibus serial **17:05** Na szlaku Czngis Chana serial **17:35** Himalaiści: Zerwana lina serial **18:20** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:00** Najszubtucha **20:25** Lekarze serial **21:15** Project Runway program **22:10** Na językach program **22:55** Magiel Towarzystwo program **23:30** Bunt L film dramat **01:15** O tym się mówi magazyn **01:30** Miasto Kobiet **02:15** Kuba Wojewódzki **03:00** Fakty program **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** X Factor program **05:10** Himalaiści: Zerwana lina serial

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** Surfing po menu serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN magazyn **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Bazar serial **12:20** Project Runway **13:15** Na szlaku Czngis Chana serial **13:40** Diabeł wie lepiej **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **15:30** SOS Uroda **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Magiel Towarzystwo program **21:35** Sama słodczy serial **22:20** Brygada antymafijna serial **23:05** Pani Gadżet program **23:30** Miasto Kobiet **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **04:35** Serwis pogodowy **04:45** Najszubtucha **05:10** Szpital serial

27 05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN magazyn **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Lekarze serial **13:05** Smakuj świat z Pascalem **13:40** Diabeł wie lepiej **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **15:30** Zawody 24h **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Idealna niania **21:35** Prawo Agaty serial **22:20** Odrobina Polski **22:35** Kuba Wojewódzki **23:20** Prawo i medycyna serial **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **04:35** Serwis pogodowy **04:45** Maja w ogrodzie magazyn **05:10** Szpital serial

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Sama słodczy serial **13:05** Idealna niania program **13:40** Diabeł wie lepiej **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **15:30** Wiem co jem program **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Smak Grenlandii **21:30** Doradca smaku **21:35** Bitwa o dom **22:35** Moto ON program **23:00** Himalaiści: Zerwana lina serial **23:45** Idealna niania program **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **04:35** Serwis pogodowy **04:45** Moto ON **05:10** Szpital serial

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Prawo Agaty serial **13:05** Moto ON **13:30** Doradca smaku **13:40** Diabeł wie lepiej **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **15:30** Pani Gadżet **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwencyjny **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Uwaga! Pirat **21:35** Ugotowani **22:20** Miasto Kobiet **23:05** Na szlaku Czngis Chana serial **23:30** Najszubtucha **23:55** Co za tydzień magazyn **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska serial **04:35** Serwis pogodowy **04:45** Wiem co jem program **05:10** Ukryta prawda serial

TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM

BARAN 21.03.-20.04. DWÓJKA MIECZY

Konflikt skończy się rozejmem, kompromisem, porozumieniem. Uczucia są ważne, ale ważniejszy będzie rozsądek.

BYK 21.04.-21.05. KOCHANKOWIE

Przed Tobą konieczność podjęcia decyzji na dalszą drogę, którą chcesz podążać. Zdaj sobie sprawę, że każda droga ma swój cień.

BLIŻNIĘTA 22.05.-21.06. SIÓDEMKA PUCHARÓW

Wyznacz nowe cele. Ustal priorytety. W innym przypadku nic z nich nie wyjdzie. Przy podejmowaniu decyzji bądź uważny.

RAK 22.06.-22.07. AS BUŁAW

Odrzuć wszelkie opory i zahamowania. Idź śmiało naprzód. Rób to, na co masz ochotę i co Ci serce dyktuje.

LEW 23.07.-23.08. CZWÓRKA DENARÓW

Zbliżają się pieniądze, satysfakcja z powodu posiadania oraz zwiększenia Twoich wpływów i znaczenia.

PANNA 24.08.-23.09. SĄD OSTATECZNY

Dotąd tłumiełeś w sobie energię, nie rozwijając w pełni swoich możliwości. Teraz to się zmienia: nastaje czas Odrodzenia.

WAGA 24.09.-23.10. DZIEWIĄTKA PUCHARÓW

Tradycja i rodzinne związki ograniczają Cię i dotują. Żyjesz w towarzystwie wzajemnej adoracji. Uważaj na nietolerancję.

SKORPION 24.10.-23.11. MOC

Moc oznacza coś więcej niż zwycięstwo, czyli pokonanie przeszkód lub przeciwnika. Siły dotąd wrogie zaczną pracować na Twoją korzyść.

STRZELEC 24.11.-22.12. DWÓJKA PUCHARÓW

Idź za głosem serca! Twoje życie emocjonalne jest teraz na pierwszym planie. Skup wokół siebie grupę bliskich Ci ludzi.

KOZIOROŻEC 23.12.-20.01. WIEŻA

Często jest tak, że aby iść dalej, trzeba zburzyć wiele z tego, co się dotąd zbudowało lub doświadczyć jego zniszczenia.

WODNIK 21.01.-19.02. GIERMEK MIECZY

Warto ćwiczyć dowcip, niekonwencjonalne zachowanie, umiejętność zachowania się w życiu jak w teatrze.

RYBY 20.02.-20.03. SIÓDEMKA DENARÓW

Masz nawyki naukowca i talent do zastępowania życia schematami. Może to ucieczka przed zaangażowaniem uczuciowym?

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenco@wp.pl

Zupa botwinkowa

Taka zupa, to obowiązkowa propozycja o tej porze roku, ma słodko-kwaśny smak, jedna miseczka - to stanowczo za mało!

Składniki:

2 pęczki botwinki	3 łyżki soku z cytryny
2 marchewki	2 łyżki cukru
1 pietruszka	świeżo zmielony czarny pieprz
2 ziemniaki	sól
1,5 l bulionu	2 łyżki śmietany kremówki

Przygotowanie:

Warzywa obieramy i kroimy w kostkę. Do bulionu dodajemy marchewkę i pietruszkę, gotujemy 5 minut, następnie dodajemy ziemniaki i gotujemy jeszcze 10 minut. W tym czasie botwinkę kroimy w kostkę, tzn. buraczki obieramy i kroimy w drobną kostkę, a liście i łodyżki kroimy w 1-2 cm słupki. Do bulionu dodajemy buraczki i gotujemy 5 minut, następnie dodajemy łodyżki i liście i gotujemy do miękkości (kilkanaście minut). W międzyczasie dodajemy sok z cytryny i cukier, doprawiamy do smaku świeżo zmielonym pieprzem i solą. Gdy wszystkie warzywa będą miękkie, odlewamy kilka łyżek wywaru z zupy i mieszamy ze śmietaną, wlewamy ją do garnka i zupę zdejmujemy z ognia. Zupę podajemy ze świeżym pieczywem. Życzę smacznego :)

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukierniczką”
gotujzucukierniczką.blogspot.fr

PRENUMERATA
VECTORA POLONIIVECTOR
POLONII

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE
prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

SPRZEDAM

MITSUBISHI ASX - 1.8 DI-D 150 INSTYLE

Rok: 2011, Cena: 15 500 €, Przebieg: 55 000 km
Diesel, Metaliczny brąz, Wnętrze: czarna skóra. Pomoc w parkowaniu z kamerą cofania, felgi aluminiowe 17, szyberdach, kamera cofania, odtwarzacz 6 CD, automatyczna klimatyzacja, ekran dotykowy, GPS, komputer pokładowy, podgrzewane siedzenia, przyciemniane szyby. Spis przeglądów technicznych (+faktury), skrzynia biegów z systemem Start & Stop

iPhone 4 czarny, 32 gb, stan bdb, odblokowany, guzik centralny do wymiany (czasem nie kontaktuje), 180 euro, kontakt: 123lplit@gmail.com

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €

- Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €

- Łóżeczko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

Aparat fotograficzny, (kompaktowy) PowerShot G12,
w idealnym stanie! 250 euro; Paryż, tel. 0665440646

iPhone 4S biały, zablokowany, Orange FR 16 gb, stan bdb, 250 euro, kontakt: 123lplit@gmail.com

Jaguar X-Type kolor British Racing Green, stan ogólny dobry (kilka zadrapań, auto paryskie), 2-gi właściciel, 2.5L V6 automat, świetnie wyposażony, przebieg 196 tys. km, kontakt: 123lplit@gmail.com

WYNAJMĘ

Studio duplex, 28 m².
Umeblowane, wyposażone: lodówka, pralka, etc...);
Internet, podwórko. Mała spokojna uliczka.
Wszystkie sklepy w pobliżu (2 piekarnie, Auchan).
5 min od metra Saint Denis Porte de Paris.
15 min od Saint Lazare. RER B.
Czynsz 680 euro

Kontakt wyłącznie telefoniczny:
06 33 75 58 09

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!**Zakres obowiązków:**

- Dbanie o dobry wizerunek periodyki
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonałe umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
 - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI

Konsultacje - Paryż X

tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze. Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 01 42 71 84 80 lub mailowy: magic@magicparis.fr.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przysyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.
Redakcja VP nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam.

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 33004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Człowiek w rękach historii. Jan Lebenstein

Życiorys artysty przesiąknięty jest wygnaniem. Wojna. Koniec szczęśliwego domu, gdzie na gitarze grywał ojciec, a rodzeństwo bawiło się w bohaterów czytanych książek. Komunizm. Studia, wystawy, nagrody, a jednak aresztowanie i decyzja o emigracji. Paryż. Miasto pełne wolności i możliwości, ale i samotności istnienia na marginesie dziejów.

Paryski świt

Choć artysta bardzo związany był z Polską, to historyczne burze skierowały jego statek ku wychodźstwu. Nieomal całe życie spędził w niełatwym państwie, jakim była Francja. Pomimo doświadczenia wielkiej samotności oraz braku wymiernych efektów swego międzynarodowego sukcesu, ukochał Paryż. Miasto dawało mu namiastkę wolności, a przede wszystkim wachlarz rozmaitych przeżyć i krajobrazów. Motywy twórczości podnosił wprost z paryskiego bruku. Wszystkie te fascynacje odczytać można w jego dziełach, patrząc przez pryzmat wiedzy, ale – co ważniejsze – wyobraźni. „Wiem na pewno, że najciekawsze okresy twórczości zdarzają mi się właśnie wtedy, gdy w intensywny sposób przeżywam kontakty ze światem zewnętrznym, gdy uczestniczę w nim” – przyznawał w wywiadzie z Jerzym Stajudą.

Wiadomo, że Lebenstein podziwiał Paryż i wszystko, co z nim związane. Jego zakamarki, zakazane rewiry, podwórza, prywatne mieszkania, sofy i codzienności ich właścicieli z różnych stron świata stały się krajobrazem towarzyszącym duszy. Jego siostrzenica – Joanna Żamojdo – wspomina niezwykłą ciekawość wuja, który potrafił snuć opowieści o nieomal każdej paryskiej kamienicy. Chadzał na różnorodne ekspozycje, interesował się nieomal wszystkim. Wielokrotnie przesiadywał w Luwrze, studiując kolekcję i prowadząc zapiski z tych posiedzeń. Był również piewcą nocnego życia miasta.

O codzienności Lebensteina opowiadał Gustaw Herling-Grudziński. Przyjaciel artysty, po kończących się

Plakat polityczny z 1982 r. przeciwko stanowi wojennemu

wizytach w siedzibie paryskiej „Kultury”, udawał się zazwyczaj do pracowni artysty, aby tam „posiedzieć w milczeniu przed jego nowymi płótnami, gwaszami, rysunkami”. Panowie bywali również w galeriach i muzeach, kontemplując wspólnie różne ekspozycje. Niemniej, jak wspomina Herling-Grudziński, ich paryskie życie nawiązywało również do tradycji bohemy. „Nie gardziliśmy wódką, która ma (a raczej miała) właściwości rozwiązywania języka temu malarskiemu milczkowi, lub co ważniejsze, mrukowi” – ujawniał pisarz.

Płótno, tektura, papier

Na studia artystyczne Lebenstein uczęszczał na Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie. Nauki pobierał m.in. u Artura Nachta-Samborskiego. Debiutował na wystawie zorganizowanej przez Związek Polskich Artystów Plastyków, w 1954 roku. Od tamtej pory stał się jednym z najlepszych artystów młodego pokolenia. Otrzymał Grand Prix na I Biennale Młodych w Paryżu. W ramach nagrody mógł pojechać na stypendium do Francji, gdzie zorganizowano mu również wystawę. Artysta skorzystał z okazji. W efekcie, od lat 60., pozostawał na emigracji. Zmarł w Krakowie, w maju 1999 roku.

Dzieła Lebensteina nie są dosłowne. Pełne emocji i wyrafinowania przekazują światu najdziwniejsze, najokrutniejsze i niezwykle fascynujące treści. Estetyczna i wyrafinowana twórczość artysty jest sztuką niełatwego odbioru, sztuką literatów i poetów, sztuką intelektu i uczuć. „Na własny użytek dzielę więc sobie malarstwo inaczej: na dosłowne i zmetaforyzowane. Moje obrazy są metaforami emocjonalnymi. Ich zadaniem jest narzucić widzowi, dobitnie, ale bez taniego wrzasku, przeżycie jakiegoś dramatu emocjonalnego, który staram się pokazać za pomocą spontanicznej przenośni” – mówił w wywiadzie ze Zdzisławem Jurkiewiczem.

Ilustracja do *Folwarku zwierzęcego* George'a Orwella z 1974 r. (litografia)

Tablice pamięci

W tym, 2014 roku przypada piętnasta rocznica śmierci Lebensteina. Obecnie jego twórczość można podziwiać na dwóch wystawach w Polsce i we Francji.

Pierwsza, trwająca już od 2 kwietnia, ekspozycja ma miejsce w Muzeum Narodowym we Wrocławiu. Placówka ta posiada jedną z największych kolekcji dzieł artysty. „Na wystawie zobaczymy aż 126 prac – obrazów olejnych, rysunków, litografii i gwaszy. Kolekcję budował konsekwentnie Mariusz Hermansdorfer, dawny dyrektor Muzeum Narodowego. Był zaprzyjaźniony z Janem Lebensteinem, odwiedzał go w Paryżu, a niektóre prace ofiarowane przez artystę, przemycił w bagażu podręcznym” – wspomina organizatorzy. Pokaz, w zamyśle kuratorów, będący retrospektywą twórczości artysty, oglądać można do 10 sierpnia.

Druga ze wspomnianych ekspozycji trwać będzie od 22 maja do 5 lipca br. w Galerii Roi Doré w Paryżu. W ramach „Jan Lebenstein. In Memoriam” – jak głosi tytuł wystawy – zobaczyć będzie można prace na papierze. Zaprezentowana zostanie m.in. seria litografii, które w 1973 r. pokazała słynna Galeria Lambert. Celem wystawy jest przypomnienie, ale także zapoznanie światowej publiczności z tym wybitnym, polskim artystą. A ponadto, jak wspominają organizatorzy „zamierzeniem wystawy jest zaprezentowanie Jana Lebensteina jako artysty i człowieka, żyjącego i tworzącego na emigracji. Szczególnie interesujące są dla nas trwałe ślady, które zostawiła jego sztuka na terenie Paryża oraz w świecie ilustratorskim”.

Anna Rudek-Śmiechowska

Jak poinformowała niedawno Konsul ds. polonijnych, Magdalena Urszula Ryszkowska, wystawa „Jan Lebenstein. In Memoriam”, zorganizowana w związku z 15-tą rocznicą śmierci Artysty (1930-1999) przez Galerię Roi Doré w dniach 22 maja – 5 lipca 2014 r. we współpracy z Fundacją im. Jana Lebensteina, Instytutem Polskim i Ambasadą RP w Paryżu - została wyróżniona jako projekt polonijny przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP.

Ilustracja do *Apokalipsy* z 1985 r. (litografia)

Pani domu, litografia z 1966 r.